

Ärende: VN/3049/2021

Begäran om utlåtande om utredningen om inrättandet av ett lärarregister och om insamlingen av uppgifter om lärare

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Lärarregistrets fördelar och ändamål: Vi ber er kommentera lärarregistrets fördelar och användningsändamål i utredningen. Har registrets fördelar och användningsändamål beskrivits väl i utredningsrapporten med beaktande av olika aktörers behov och synpunkter? (se hela kapitel 6 och delvis kapitel 7)

Som fördel med upprättande av ett lärarregister ses främst möjligheterna till prognostisering och framförsikt i utbildande av lärare inom olika områden. Att ha tillförlitlig, uppdaterad information underlättar planeringsarbete och ger också en bättre översikt för t.ex. kommande pensioneringar och liknande. En annan möjlig fördel är möjligheten att underlätta rekryteringen då behöriga personer finns listade i ett heltäckande register.

2) Utmaningar i samband med lärarregistret: Vänligen kommentera de utmaningar i fråga om lärarregistret som lyfts fram i utredningen. Har utmaningarna i samband med lärarregistret och inrättandet av det beaktats väl i utredningen? (se delvis kapitel 6, 8 och 9)

Utmaningar i samband med lärarregistret är risken att de olika utbildningsformernas särdrag inte beaktas tillräckligt. Lärarregistret riskerar att uppfattas som en form av övervakning och den tanken känns inte helt bekväm. Farhågor finns också kring att upprätthållandet av registret och registrering av data är arbetsdrygt och resurskrävande.

Folkhälsan Utbildning Ab ställer sig något tveksam till hur registret ska uppdateras automatiskt och vilka krav detta ställer på utbildningsanordnarna och de HR-program och studieadministrationsverktyg som används.

3) Lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande: Vi ber er kommentera lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande i rapporten. Om ett lärarregister inrättas, vilka målgrupper borde registret omfatta och vilka utbildningsnivåer borde det gälla? Varför? Är det ändamålsenligt att inrättandet av lärarregistret

sker stegvis enligt vad som presenteras i utredningen? (se kapitel 7)

Målgrupperna för lärarregistret är varierande och det vore viktigt att de olika utbildningsformernas särdrag beaktas. Folkhälsan Utbildning Ab ser att lärarregistret enligt förslaget kunde betjäna den grundläggande utbildningen och gymnasierna väl men gällande yrkesutbildningen och den fria bildningen är det inte alldeles enkelt. Inom yrkesutbildningen är det experter med sakkunskap inom olika branscher som i huvudsak rekryteras och rätt ofta kan situationen vara den att den som har specialkunskaper inom ett yrke inte nödvändigtvis har pedagogisk behörighet. Folkhälsan Utbildning Ab anser att pedagogisk behörighet är viktig och att det är relevant att följa upp behörighetsgraden inom yrkesutbildningen men vill framhålla att det inte är alldeles okomplicerat. Inom den fria bildningen kan läget vara det samma beroende på vilken nisch det handlar om. Inom den fria bildningen är antalet timlärare i regel stort då utbudet av kurser som ges varierar utgående från efterfrågan och behov. Timlärarna varierar ofta från år till år och det kan också vara på så sätt att läraren kommer in för en kortare tid av intensiv undervisning i ett specifikt ämne.

Folkhälsan Utbildning Ab anser det ändamålsenligt att inrättandet av lärarregistret sker stegvis i enlighet med förslaget.

4) Lärarregistrets innehåll: Vänligen kommentera det innehåll i lärarregistret som föreslås i utredningen. Vilka uppgifter bör registret omfatta? (se kapitel 7.3)

Delar av den data som föreslås enligt beredningen samlas in anser Folkhälsan Utbildning Ab att är för omfattande och ingående i sammanhanget. T.ex. detaljerade uppgifter om ”työntekijän osallistuminen opettajatutorointiin ja vaihtoon” upplevs överflödiga.

5) Rätt att få information och dataskyddsfrågor i anslutning till lärarregistret: Vi ber er kommentera rätten att få information och de olika dataskyddsfrågorna i anslutning till lärarregistret. Borde tillgången till information i lärarregistret organiseras på något annat sätt än vad som föreslås i utredningen? (se särskilt kapitel 9.5, delvis också resten av kapitel 9)

Folkhälsan Utbildning Ab anser att rätten att få information och vikten av dataskyddsfrågor inte kan betonas för mycket. Det är bra att man i utredningen lyfter upp att vid informationshanteringen av ett lärarregister, så förutsätter det i praktiken ett fungerande system för samtycke.

6) Kostnaderna för lärarregistret: Vänligen kommentera kostnaderna för inrättandet och upprätthållandet av registret. Har kostnaderna för lärarregistret beskrivits väl i utredningen? Vilka kostnader som inte omfattas av utredningen kan uppstå till följd av inrättandet av lärarregistret och dess upprätthållande? (se främst kapitel 8.1)

Kostnaderna för upprättande av lärarregistret är beskrivet i en god ton då man ärligt framhållit att det är omöjligt att i detta läge få fram exakta summor. Men en välformulerad beskrivning av vad kostnaderna skulle bestå av och jämförelsetal givna för liknande register har angetts.

Eftersom det i utredningen lyfts fram att lärarregistrets uppbyggnad kan väntas ta lika länge som uppbyggnaden av Varda registret vilket tog 4-5 år, kan det tillkomma kostnader som man ännu inte känner till pga exempelvis det att processen av någon anledning fördröjs.

Enligt utredningen gör man även det antagandet att såsom med KOSKI systemet så skulle understödet för utbildningsanordnarna utebli. Det skulle ändå vara bra att utbildningsanordnarna i god tid får ett stöd i form av fortbildning och resurser för upprättandet av registret.

7) Alternativ till registerbaserad datainsamling: Vi ber er kommentera alternativen till registerbaserad datainsamling. Beaktar utredningen i tillräckligt omfattning andra alternativa sätt att samla in information? Finns det något fungerande alternativ till det lärarregister som presenteras i utredningen som kunde producera behövlig information om lärarna? Hur bör den nuvarande insamlingen av läraruppgifter, som genomförs vart tredje år, utvecklas så att den motsvarar nuvarande och kommande informationsbehov? (se främst kapitel 8.3, även kapitel 3.4)

Utredningen presenterar tidigare informationsinsamlingsmetod som genomförts av Statistikcentralen. Då dessa utredningar fått en alltmer försämrad svarsprocent och att resultaten från dem ändå inte går att kombinera med andra register behövs ett bättre system för lärarregistret. Detta kan vi på Folkhälsan Utbildning Ab också hålla med om att ett register med fler dimensioner vore bra.

Vidare tar man upp i utredningen att ett liknande system som Koski kunde vara den möjliga utformningen för lärarregistret, då med en utsedd ansvarig upprätthållare av registret samt att denna instans även skulle ha ansvaret för utlämnande av information från registret enligt lagstadgade former för det. Folkhälsan Utbildning Ab omfattar att denna instans kunde vara Utbildningsstyrelsen.

8) Övriga eventuella kommentarer om lärarregisterutredningen

Särdragen i yrkesutbildningen och den fria bildningen bör uppmärksammas och beaktas. Inrättande av ett lärarregister är inte helt okomplicerat.

9) Understöder ni inrättandet av det lärarregister som beskrivs i utredningen?

Ja, men med de ändringar som beskrivs nedan [viktiga poänger att ta hänsyn till har presenterats under respektive fråga.]

Pensar-Kuivamäki Anna
Folkhälsan Utbildning ab

Järvinen Tomas
Folkhälsan Utbildning ab